834/09

Den 30. december 2009 blev i sag nr. 75.886:

xxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xx x
xxxx xxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har husforsikring med retshjælpsdækning i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af dels at yde retshjælpsdækning til afholdelse af 50 % af udgifterne til syn og skøn, dels at dække udgifterne til afværgelse af asbestforurening.

Selskabet henviser til, at klageren ikke har godtgjort, at der foreligger en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed eller en skade i øvrigt.

Det fremgår af sagen, at klageren er ejer af halvdelen af et dobbelthus. I september 2008 foretoges en tagrensning, som resulterede i asbestforurening hos naboen.

Klagerens advokat har gjort gældende, at afrensningen, som fandt sted over 1 arbejdsdag, må karakteriseres som en pludselig opstået skade. I øvrigt har advokaten henvist til, at naboens forsikringsselskab har meddelt retshjælpsdækning til naboens omkostninger ved det afholdte syn og skøn.

Efter sagens indbringelse for nævnet har sagen været behandlet i Byggeriets Ankenævn, som ved kendelse af 23/4 2009 har truffet følgende afgørelse:

"**Ankenævnets bemærkninger:**

Det fremgår af de indsendte breve og sagens bilag, at der er uenighed mellem parterne om, hvad der blev oplyst til den indklagede virksomhed om loftrummenes indretning, inden arbejdet blev udført. Ankenævnet finder herefter, at en afgørelse af sagen vil forudsætte en bevisførelse i form af afgivelse af parts- og vidneforklaringer. En sådan bevisførelse kan ikke finde sted for ankenævnet, der træffer afgørelse på skriftligt grundlag. Sagen er derfor uegnet til behandling ved Byggeriets Ankenævn.

På baggrund heraf træffer ankenævnet følgende

Afgørelse:

Denne sag afvises fra behandling ved Byggeriets Ankenævn."

Selskabet har i skrivelse af 11/5 2009 til nævnet redegjort for sagen således:

"Den 17. oktober 2008 fik Alka Forsikring meddelelse om skade i forbindelse med afrensning af tag. Skaden var angiveligt sket den 10. oktober 2008.

Alka Forsikrings taksator besigtigede den 23. oktober 2008 ejendommen og meddelte efterfølgende klager, at skaden ikke var dækket på forsikringen, idet der ikke var tale om en pludselig skade i henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit 4.1.9.

Taksator fastholdt afgørelsen ved brev af 17. november 2008. Kopi vedlagt.

Sagen var endvidere indbragt for Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed og ingeniør M.Ø.H. var udmeldt som syns- og skønsmand.

Syn og skøn blev foretaget den 17. december 2008 og skønsrapporten er modtaget af selskabet den 24. februar 2009.

Af syns- og skønsrapporten fremgår det, at der er tale om et dobbelthus, hvor der er foretaget undersøgelse af loftrummet i den del af huset der har et sådant, men at klagers del af huset har loft til kip på 1. salen (der er således ikke foretaget undersøgelse i klagers del af huset).

Da naboejendommens loftrum og løsøre er forurenet med renseslam, udtaler skønsmanden en formodning om, at isoleringen under tagpladerne for så vidt angår klagers del af ejendommen også er forurenet med renseslam.

For så vidt angår naboejendommen med loftrum er det oplyst, at entreprenøren ikke var opmærksom på, at der var et loftrum (men angiveligt var af den opfattelse at begge ejendomme havde loft til kip), hvorfor entreprenøren ikke havde sørget for afdækning af de på loftrummet beroende indbogenstande. Entreprenøren har som følge heraf tilbudt at afhjælpe forureningen af naboejendommens loftrum og løsøre, men for så vidt angår klagers del af ejendommen afvist at være ansvarlig for en eventuel forurening.

Der er angiveligt ikke adgang til tagrummet i klagers del af ejendommen, hvorfor der udelukkende er udtaget prøver i loftrummet på naboejendommen.

Skønsrapporten ses - på baggrund af formuleringerne af både spørgsmål og svar - da også udelukkende at forholde sig til forureningen af loftsrum og løsøre i klagers nabos ejendom.

Skønsmanden har således alene anført, at på baggrund af prøver fra naboejendommens loftrum er der en forventning om at isoleringen under tagpladerne i klagers del af ejendommen er forurenet.

Af skønsrapportens svar på spørgsmål 4 fremgår det, at såfremt entreprenøren havde fulgt de gældende anvisninger 'AT-vejledning C.2.2. Asbest af juli 2005' samt 'Behandlingsanvisning for medlemmer af Dansk Byggeri Tagmalerforening' ville arbejdet ikke have medført forurening med slam i det konstaterede omfang og af skønsmandens svar på spørgsmål A fremgår det, at arbejdet ikke er udført fagmæssigt korrekt.

Indledningsvis skal det bemærkes, at asbestforureningen af klagers del af ejendommen ikke er fastlagt eller konstateret, og det må formodes at den eventuelle asbestforurening der foreligger efter tagafrensningen er indkapslet mellem tagpladerne og loftet på førstesalen, og således ikke udgør en fare sammenlignelig med forureningen af naboejendommens loftrum og løsøre.

Udover det faktum, at det ikke er dokumenteret, at der foreligger en skade for så vidt angår klagers del af ejendommen, foreligger der efter selskabets opfattelse ikke en dækningsberettiget skade.

Pludselige skader er ikke skader der sker over et tidsrum. Den eventuelle skade (forurening af isoleringen) på klagers ejendom er ikke sket pludseligt, men er en følge af den foretagne afrensning, som er pågået over tid, og således ikke vil kunne dækkes på forsikringen.

Det skal for god ordnes skyld tilføjes, at det må anses for påregneligt at en trykspuling af et gammelt asbest tag vil kunne/med overvejende sandsynlighed vil frigive fibre og fare for renseslam og fibre trænger ind igennem tagets samlinger. Dette er formentlig mere reglen end undtagelsen, da det netop af behandlingsanvisningen fremgår, at ved afrensning af tage hvor der forefindes loftsrum med adgang skal sørge for overdækning af løsøre for at forhindre skader."

Heroverfor har advokaten i skrivelse af 19/5 2009 til nævnet bl.a. anført:

"Lærerstandens Brandforsikring har anerkendt, at den af A. Tag- og Facaderens ApS forvoldte asbestforurening af ejendommens tag og loftsrum er en pludseligt opstået skade. Denne konstatering forekommer indlysende, eftersom den spuling af taget, som efter skønserklæringen blev foretaget i strid med gældende anvisninger, og som forvoldte asbestforureningen har været gennemført i løbet af 1 arbejdsdag. Selve forureningsskaden er opstået ved at vand har spulet asbestforurenet støv af tagstenene og ind i tagrum og isolering. Den tidsmæssige afgrænsning af skadens indtræden er formentlig få minutter efter at der er sat tryk på det til spuling anvendte udstyr.

Indklagede var indvarslet til skønsforretning og havde adgang til - men udnyttede ikke denne adgang - at stille supplerende spørgsmål til skønsmanden. Det gøres gældende, at indklagede er uberettiget til at påberåbe sig egen undladelse af sagligt og fuldstændigt at søge sagen oplyst til støtte for, at det ikke skulle være påvist, at der foreligger en dækningsberettiget skade. Indklagedes forsikringstager har loyalt bedt skønsmanden undersøge skadens årsag og omfang. I det omfang indklagede måtte have været af den opfattelse, at yderligere undersøgelser måtte være fornødne, burde indklagede have stillet yderligere spørgsmål eller anmodet Ankenævnet om at stille disse - i stedet for at søge at opnå en berigelse ved at undlade loyalt at medvirke til sagens oplysning.

Det gøres fortsat gældende, at sagen er fuldt oplyst af forsikringstager ved skønserklæring med tillæg, og at det kan lægges til grund, at der er indtruffet skade på klagerens ejendom, som indklagede er forpligtet til at afhjælpe mod fuld regres mod skadevolder A. Tag- og Facaderens ApS. Lærerstandens Brandforsikring har på det foreliggende grundlag været i stand til at vurdere skaden og træffe beslutning om afværgning.

Det gøres videre gældende, at der ikke kan tillægges den af skadevolderen A. Tag- & Facaderens ApS, foreslåede afhjælpning nogen betydning for sagens afgørelse, eftersom skadevolder ikke har autorisation til at foretage afværgning af asbestskade.

Det bestrides, at det skulle kunne anses for påregneligt, at en trykspuling af et tag som taget på klagerens ejendom ville indebære fare for asbestforurening. Der henvises til skønsmandens svar på spørgsmål 4, hvorefter der ikke ville være opstået asbestforurening, såfremt skadevolderen A. Tag- og Facaderens ApS (AT-vejledning C.2.2. 'Asbest' af juli 2005)."

Selskabet har i skrivelse af 15/6 2009 hertil bl.a. bemærket:

"Indledningsvis skal det bemærkes, at der fortsat ikke er konstateret eller sandsynliggjort en skade på klagers ejendom. Vi må præcisere, at der ikke er foretaget undersøgelse i klagers del af huset og der alene er konstateret skade på naboejendommens loftsrum i form af asbestslam i loftsrummet og på diverse opmagasineret indbo beroende i loftsrummet.

Klagers ejendom har loft til kip og den udfærdigede skønsrapport omhandler alene naboejendommens forhold og en gisning om, at der således også må være trængt renseslam ind i isoleringen i klagers tag.

Som det fremgår af sagen er årsagen til at skønserklæringen udtrykker, at spulingen af taget blev udført i strid med gældende regler alene det forhold, at der ikke blev foretaget afdækning af naboejendommens loftsrum og løsøre før spulingen blev iværksat. Der er ikke fremkommet oplysninger om, at spulingen af taget var i strid med gældende regler for så vidt angår klagers ejendom som har loft til kip og således ikke noget loftsrum.

Det skal i den anledning bemærkes, at selskabet har forelagt sagen for taksator på ny og denne udtaler, at når der er tale om en ejendom som den aktuelle med loft til kip, har entreprenøren overholdt gældende forskrifter og således ikke som påstået handlet i strid med gældende regler.

Vi må desuden - med henvisning til vores brev af 11. maj 2009 - forsat fastholde, at der ikke er tale om en pludselig skade.

Angående anmodningen om retshjælp:

Selskabets afdeling for retshjælp har gennemgået sagen på ny i lyset af den fremsendte afgørelse af 23. april 2009 fra Byggeriets Ankenævn, og har som det fremgår af vedlagte brev af d.d. fastholdt, at der for nuværende ikke kan gives retshjælp til en sag mod entreprenøren.

Selskabet kan ikke deltage i betalingen af det foretagne syn og skøn, idet det som anført alene omhandler naboejendommen og ikke faktuelt eller konkret behandler klagers ejendom.

For så vidt angår retshjælp til en sag mod entreprenøren er der ikke påvist en rimelig grund til at indlede en sag, idet der ikke er påvist en skade (og sandsynliggjort en fejl fra entreprenørens side i forhold til klagers ejendom) dels finder vi ikke klagemulighederne - som nedenfor beskrevet - udtømte.

Årsagen til at Byggeriets Ankenævn afviste at behandle en klagesag mod entreprenøren var angiveligt, at det ikke uden nærmere vidneførsel kunne fastslås om entreprenøren havde fået oplyst, at den ene ejendom havde loftsrum i stedet for loft til kip. Da der ikke er tvivl eller tvist om, at klagers ejendom har loft til kip, og at entreprenøren i sagens natur var klar over dette, må spørgsmålet om entreprenøren har begået fejl for så vidt angår udførelsen af arbejdet med klagers del af ejendommen givetvis kunne forelægges og afgøres af Byggeriets Ankenævn."

Advokaten har i skrivelse af 25/6 2009 yderligere anført:

"Det må fortsat anses for uberettiget og sagligt uunderbygget, når indklagede forsøger at benægte skønsmandens konstateringer i skønserklæringen **(bilag …** i klagesagen til Byggeriets Ankenævn).

Baggrunden for syn og skøn var, at der var konstateret asbestholdigt slam i loftsrum D.vej og forurening af isolering under tagplader i hele ejendommen (D.vej … A + … B) med asbestholdigt slam.

Skønsmandens konstateringer dækker tagkonstruktionen på hele ejendommen (D.vej … + … B). Indklagede var indvarslet til skønsforretningen og deltog heri, men har hidtil undladt at kræve yderligere prøveudtagning uanset at indklagede siden skønserklæringens fremkomst har været bekendt med, at skønsmanden anså de udtagne prøver for repræsentative for tagkonstruktionen for hele ejendommen (D.vej … A + … B). Indklagede har således indtil indlægget af 15. juni 2009 accepteret skønsmandens fagligt underbyggede konklusion, hvorefter der ikke var anledning til at anse forurening af isolering under tagplader for mindre omfattende i klagerens del af ejendommen (D.vej … B) end i den del af ejendommen (D.vej … A), hvor der var indrettet loftsrum. Det har formodningen mod sig, at den indvendige indretning af loftsrum skulle have betydning for omfanget af den forurening af tagkonstruktionen som stammer fra den udefra foretagne spuling af taget på hele ejendommen (D.vej … A + … B). Bevisbyrden for, at skønsmandens prøveudtagning ikke denne fagligt forsvarligt grundlag for skønsmandens konklusion om asbestforurening af tagkonstruktionen i ejendommen påhviler indklagede og kan ikke løftes ved indklagedes postulat om, at indklagedes medarbejdere er uenige med skønsmanden. Bevisbyrden kan så vidt ses alene løftes ved supplerende spørgsmål til skønsmanden.

Skønsmanden har i svar på klagerens spørgsmål 2 specificeret den anslåede afværgningsudgift til henholdsvis rengøring efter asbestslam af loftsrum i D.vej … A, rengøring efter asbestslam af skunkrum i D.vej … A, rengøring efter asbestslam af tagkonstruktion i hele ejendommen (D.vej … A + … B) og endelig kontrol af asbestsanering. De 2 første udgifter påhviler alene J.T.'s og er anerkendt som dækningsberettigede skader af Lærerstandens Brandforsikring. Udgiften til afværgning af asbestforurening af tagkonstruktion påhviler J.T.'s og indklagede og deles forholdsmæssigt efter tagareal. Udgiften til kontrol af asbestsanering deles formentlig i forhold til udgiftsposterne 1-3. Da afværgning af asbestforurening som følge af de involverede forsikringsselskabers forskellige standpunkter foretages med tidsmæssig forskydning må indklagede påregne særskilt at afholde en udgift til kontrol af asbestsanering af tagkonstruktionen på D.vej … B.

Der er således intet holdepunkt for, at klagerens ejendom ikke skulle være asbestforurenet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"4.1.9.
Pludselige skader, der ikke er påregnelige og ikke er behandlet under afsnit 3 eller punkterne 4.1.1. - 4.1.8.

Ved pludselig skade forstås skade, som skyldes en udefra pludselig kommende og virkende årsag. Årsag og virkning skal ske samtidig.

Pludselige skader er ikke skader, der sker over et tidsrum, som f.eks.
- revnedannelser på grund af frost,
- bygningens sætning,
- trykprøvning,
- tæring af rør, radiatorer, kedler, beholdere, m.v.,
- rystelser fra trafik,
- gener fra dyr, der gnaver eller bygger rede.

Pludselige skader er heller ikke skader, der opstår ved almindelig brug, som f.eks.
- slid,
- ridser,
- skrammer,
- tilsmudsning,
- stænk og spild af fødevarer, væsker o.lign.
- dryp fra malerpensler, malerbøtter o.lign."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har godtgjort, at det anmeldte forhold vedrørende asbestforureningen i det lukkede tagrum udgør en dækningsberettigende skade i henhold til den tegnede forsikring.

Henset til oplysningerne om det foretagne syn og skøn finder nævnet, at selskabet ikke kan pålægges at yde retshjælp til nogen del af udgifterne hertil, idet skønsforretningen ikke ses at have vedrørt klagerens del af ejendommen.

7. 75.886

Herefter, og da nævnet i øvrigt ikke på det foreliggende grundlag finder en for klageren rimelig grund til at føre retssag mod den omhandlede entreprenør,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen